

Kúria végzése

Az ügy száma:	Bfv.II.725/2024/10.
A határozat szintje:	felülvizsgálat
A tanács tagjai:	Dr. Harangozó Attila, a tanács elnöke Dr. Nagy Antal, előadó bíró Dr. Somogyi Gábor, bíró Dr. Demeter Zsuzsanna, bíró Dr. Metzing Márton, bíró
Az eljárás helye:	Budapest
Az eljárás formája:	tanácsülés
Az ülés napja:	2025. március 20.
Az ügy tárgya:	lopás büntette
Terhelt:	...
Első fok:	Hajdúszoboszlói Járásbíróság, 6.B.23/2022/9., ítélet, előkészítő ülés, 2022. november 22.
Másodfok:	Debreceni Törvényszék, 1.Bf.395/2022/11., végzés, nyilvános ülés, 2023. április 25.
Az indítvány előterjesztője:	a terhelt
Az indítvány iránya:	a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a lopás büntette miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Hajdúszoboszlói Járásbíróság 6.B.23/2022/9. számú ítéletét, illetve a Debreceni Törvényszék mint másodfokú bíróság 1.Bf.395/2022/11. számú végzését hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] **I.** A Hajdúszoboszlói Járásbíróság a 2022. november 22-én tartott nyilvános előkészítő ülésen meghozott 6.B.23/2022/9. számú ítéletében a terheltet bűnösnek mondta ki lopás büntetében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont be) alpont, (3) bekezdés b) pont ba) alpont], ezért őt mint többszörös visszaesőt 1 év 10 hónap börtönben végrehajtani rendelt szabadságvesztésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a szabadságvesztés büntetés háromnegyed részének, de „legkevesebb 3 hónap” kitöltését követő nap, rendelkezett a lefoglalt bűnjelekről, az előterjesztett polgári jogi igényről, továbbá a bűnügyi költség viseléséről.

[2] A Debreceni Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2023. április 25-én megtartott nyilvános ülésen meghozott 1.Bf.395/2022/11. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta azzal, hogy a lopás büntetének jogszabályi hivatkozását pontosította [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés be) alpont, (3) bekezdés b) pont ba) alpont], feltüntetve a lefoglalás megszüntetésével érintett bűnjelek tárolási helyét, továbbá rögzítette a terhelt tekintetében fennálló illetékfizetési kötelezettség teljesítésének módját és esedékességét.

[3] **II.** 1. A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, annak törvényi okát azonban nem jelölte meg.

[4] Indokai szerint az elsőfokú bírósági eljárásban tartott előkészítő ülésen jelezte a bíróságnak, hogy a vádtól eltérően nem 73.000 forint, hanem csupán 36.000 forint volt a sértettől eltulajdonított autóstáskában, azonban a bírótól kapott tájékoztatás miatt – miszerint, ha nem a vádiratban foglaltaknak megfelelő tartalmú beismerő nyilatkozatot tesz, az ügyben tárgyalást kell tartani – beismerését a váddal összhangban tette meg. Ennek eredményeként azonban súlyosabb büntetést kapott annál, mint a nyilatkozata szerinti elkövetési érték esetében, a bűncselekmény súlyosabb minősülése okán.

[5] Mindezekre figyelemmel – beadványa tartalma alapján – indítványozta, hogy a Kúria az alapügyben hozott jogerős ügydöntő határozatot vizsgálja felül.

[6] 2. A Legfőbb Ügyészség BF.777/2024/2. számú átiratában észrevételezte, hogy a terhelt lényegében a Be. 608. § (1) bekezdés h) pont első fordulatában meghatározott eljárási szabálysértésre, és ezáltal a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjában meghatározott felülvizsgálati okra hivatkozik, amikor azt sérelmezi, hogy az elsőfokú bíróság a bűnösséget beismerő nyilatkozatot a Be. 504. § (2) bekezdésben meghatározott feltételek hiányában fogadta el.

[7] Indokai szerint a Be. 504. § (2) bekezdésében meghatározott, a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadásának feltételeit, hangsúlyozta, hogy a nyomozás során közölt gyanúsítás alkalmával az eltulajdonított készpénz összegét a nyomozó hatóság 73.000 forintban jelölte meg. A terhelt ekkor teljes körű beismerő vallomás tett, az elkövetési értéket sem vitatta.

[8] Rámutatott, hogy az előkészítő ülésről készült jegyzőkönyv nem hagy kétséget abban a tekintetben, hogy a terhelt a szabályszerű törvényi figyelmeztetéseket, és a védőjével történt konzultációt követően ismerte be a vád szerinti bűncselekményben bűnösségét, egyidejűleg lemondva a tárgyaláshoz való jogáról. A terhelt mielőtt e nyilatkozatot megtette, annak természetét és elfogadásának következményeit megértette. A terhelt vád szerinti beismerése a megelőző részbeni tagadása ellenére egyértelmű volt, azt az ügy iratai is alátámasztották, és a beismerés önkéntességéhez kétség sem fért. A jegyzőkönyv a terhelt részéről az indítványa tartalmával összeegyeztethető nyilatkozatot nem tartalmaz. Idézve a BH 2022.121. számú döntésben foglaltakat hangsúlyozta, miszerint az önkéntesség megítélését illetően közömbös, hogy a terhelt milyen belső indítatásból ismerte be teljeskörűen a vád szerint terhére rótt bűncselekményt korábbi, kizárólag az elkövetési érték összegét illető tagadása ellenére. A terheltnek a beismerő nyilatkozat megtételekor a

tárgyalásról lemondásakor fennálló rejtett vagy kifejezett olyan indoka, ami nem érinti a Be. 504. § (2) bekezdés a) és b) pontjában foglaltakat, a beismerés elfogadása szempontjából közömbös. Kizárólag annak van jelentősége, hogy a terhelt a beismerő nyilatkozatát a szükséges törvényi figyelmeztetéseket, kioktatást követően, félreérthetetlen formában, valamint külső, a védelem körén kívül eső ráhatás nélkül tette meg, és a beismerésre rendelkezésre álló iratok tartalmával összhangban van.

[9] Érvelése szerint a bíróság részéről annak közlése, hogy amennyiben az elkövetési értéket vitatja, az ügy előkészítő ülésen nem fejezhető be, azt szükséges tárgyalásra tűzni, a beismerő nyilatkozat megtétele érdekében tett külső ráhatásnak nem minősül. A terhelt egyértelmű és önkéntes beismerésével összhangban az elsőfokú bíróság ítéletét tudomásul vette, a kiszabott büntetést sem sérelmezte.

[10] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatokat tanácsulésen elbírálv, hatályában tartsa fenn.

[11] A terhelt a Legfőbb Ügyészség átiratára tett észrevételében megismételve az általa korábban előadottakat, ügye „tisztességes letárgyalásának” igényét megfogalmazva, a sértettel történő szembesítés szükségességét hangsúlyozta a kárérték valóságghú megállapítása érdekében.

[12] **III. A felülvizsgálati indítvány alaptalan.**

[13] 1. A felülvizsgálat a Be. XC. fejezetében szabályozott rendkívüli jogorvoslat, amely a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozattal szemben – anyagi vagy eljárásjogi kifogás által – az anyagi jogerő bekövetkeztével lezárt büntetőjogi főkérdés ismételt eldöntésének lehetőségét biztosítja. Mint rendkívüli jogorvoslat, kivételes jellegét a büntetőeljárás kódex a támadható határozatok körének, a jogorvoslat okainak, a felülbírálat terjedelmének korlátozásával biztosítja, és ehhez megfelelően az általános eljárástól eltérő eljárási szabályokat is alkot.

[14] A Be. 652. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati indítványban meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati indítvány irányul, valamint az indítvány előterjesztésének okát és célját.

[15] Mivel a terhelt nem jelölte meg, hogy indítványát mely felülvizsgálati okra alapítja, a Kúria azt tartalma szerint vizsgálta meg. A beadványok, nyilatkozatok elbírálásának alapvető rendező elve szerint ugyanis azokat soha nem a megnevezésük, hanem mindenkor a tartalmuk szerint kell elbírálni. Tartalma szerint pedig a terhelt eljárási szabálysértést panaszolt.

[16] 2. Felülvizsgálatnak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen eljárási szabálysértés miatt kétségtelenül helye van [Be. 648. § b) pont]. Eljárási szabálysértés miatt felülvizsgálati indítvány azonban kizárólag a Be. 649. § (2) bekezdésében felsorolt esetekben terjeszthető elő.

[17] A feltétlen hatályon kívül helyezésre vezető ok az eljárás olyan súlyos hibája, amely rendkívüli jogorvoslati eljárásban is a jogerős ítélet mérlegelés nélküli megsemmisítésére vezet, vagyis az ilyen szabálysértés megállapítása esetén az ítélet érdemi felülbírálata már szóba sem jön [Be. 663. § (2) bekezdés]. A terhelt a felülvizsgálati indítványában, törvényi okként ilyen eljárási szabálysértésre hivatkozott, amikor indítványa jogszabályi alapjaként foglaltakat körülírva, a Be. 608. § (1) bekezdés h) pontjára figyelemmel, valójában a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontját jelölte meg.

[18] A felülvizsgálati indítványban hivatkozott Be. 608. § (1) bekezdés h) pontja értelmében feltétlen hatályon kívül helyezési ok, ha az elsőfokú bíróság a bűnösséget beismerő nyilatkozatot a Be. 504. § (2) bekezdésében meghatározott feltételek hiányában

fogadta el, vagy az írásba foglalt ítélet tényállási elemei a bűncselekmény minősítését befolyásoló mértékben térnek el a vádirati tényállástól.

[19] A Be. 504. § (2) bekezdése szerint a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadásának feltételei a következők:

- a) a vádlott e nyilatkozatának természetét és jóváhagyásának következményeit megértette,
- b) a vádlott beszámítási képessége és beismerésének önkéntessége iránt ésszerű kétely nem mutatkozik,
- c) a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozata egyértelmű és azt az eljárás ügyiratai alátámasztják.

[20] A Be. 608. § (1) bekezdés h) pont első fordulatóban foglaltak kizárólag a beismerő nyilatkozat elfogadásáról döntő végzés meghozatala időpontjában fennálló tények és körülmények alapján vizsgálhatók, alapját az előkészítő ülésen történtek, az ott elhangzott nyilatkozatok, rögzített tények és körülmények képezik. Olyan tényre, körülményre vagy nyilatkozatra, amelynek figyelembevételére a beismerő nyilatkozat elfogadásakor a bíróságnak nem volt lehetősége, illetve nem lett volna kötelessége figyelembe venni, a későbbiekben hivatkozni nem lehet. Amennyiben a beismerő nyilatkozat elfogadásának törvényi feltételei a beismerés elfogadásakor fennálltak, a terhelt későbbi nyilatkozatában a beismerésre és a tárgyalásról lemondásra irányuló szándékát nem változtathatja meg, így az ilyen nyilatkozatnak nem lehet következménye a Be. 608. § (1) bekezdés h) pont első fordulatóban írt ok megállapítása.

[21] A terheltnek a beismerő nyilatkozat megtételekor és a tárgyalásról lemondáskor fennálló rejtett vagy kifejezett olyan indoka, ami nem érinti a Be. 504. § (2) bekezdés a) és b) pontjában foglaltakat (nem befolyásolja azt, hogy a terhelt a beismerő nyilatkozatának természetét és elfogadásának következményeit megértette, nem érinti a vádlott beszámítási képességét és nem támaszt ésszerű kételyt a beismerésének önkéntessége iránt) a beismerés elfogadása szempontjából közömbös. Amennyiben a terhelt beismerő nyilatkozatát a törvényben foglalt tájékoztatást és figyelmeztetéseket követően teszi meg, és kihallgatása alapján megállapítható, hogy a vádlott a nyilatkozatának természetével és elfogadásának következményeivel tisztában van, beszámítási képessége és beismerésének önkéntessége iránt ésszerű kétely nem mutatkozik, emellett a Be. 504. § (2) bekezdés c) pontban foglalt feltételnek megfelelően a bűnösségét beismerő nyilatkozata egyértelmű és azt az eljárás ügyiratai is alátámasztják, a beismerő nyilatkozat elfogadásának nem akadály, így utóbb feltétlen hatályon kívül helyezési ok alapjául nem szolgálhat, ha a vádlott beismerő nyilatkozata megtételének és a tárgyalásról lemondásának a vizsgálandó feltételeken kívül eső, egyéb személyes indoka vagy célja is van (BH 2022.121.).

[22] Mindezek alapján a terhelt azon hivatkozása, mely szerint a beismerő nyilatkozat megtételével és a tárgyalásról lemondásával azt szeretne volna elérni, hogy az eljáráson „minél hamarabb túl legyen”, nem teszi kizárttá annak elfogadását, ha a beismerő nyilatkozat elfogadásának törvényi feltételei egyébként fennállnak. A beismerő nyilatkozat megtételének és a tárgyalásról lemondásnak a büntetékiszabást érintő kockázatát a terhelt – a teljes körű törvényi figyelmeztetések ismeretében – maga viseli.

[23] Az előkészítő ülés jegyzőkönyve alapján egyértelműen megállapítható, hogy a beismerő nyilatkozat elfogadására a törvényi feltételek fennállása mellett került sor.

[24] Az előkészítő ülésen az ügyész ismertette a Hajdúszoboszlói Járási Ügyészség vádiratát és indítványt tett arra, hogy ha a vádlott az előkészítő ülésen a bűncselekmény elkövetését beismeri, és lemond a tárgyaláshoz való jogáról, 2 év 4 hónap fegyház fokozatú szabadságvesztésre és 3 év közügyektől eltiltás kiszabására tesz indítványt annak megállapítása mellett, hogy a terhelt feltételes szabadságra nem bocsátható.

[25] A terheltet a bíró teljeskörűen figyelmeztette, melyet követően a terhelt nyilatkozatot tett, miszerint a figyelmeztetést és a vádat megértette. A jegyzőkönyvben rögzítést nyert azon nyilatkozata, miszerint: „Figyelmeztetést megértettem. A vádat is megértettem. Ez a büntetés, amit kért az ügyész, nagyon sok egy lopásért. Beismerem a bűncselekményt. Sajnos nem volt pénzem, nem volt munkám, kivettem azt a táskát, csak 33.000 forint volt benne, de elfogadom úgy, ahogy le van írva.”

[26] Tényszerű, hogy ezt követően a terhelt – védőjének kérésére – 11 percig konzultált védőjével, majd a bíró kérdésére a következő nyilatkozatot tette: „Beismerek mindent a vádirat szerint, az összeget sem vitatom. Lemondok a tárgyalás jogáról. A személyi körülményeimre nyilatkozok, vallomást önállóan nem kívánok tenni.” (Hajdúszoboszlói Járásbíróság 6.B.23/2022/9. számú jegyzőkönyv 3. oldal.).

[27] A bíróság az ezután meghozott végzésével a terhelt beismerő nyilatkozatát elfogadta, az elfogadás indokaként azt jelölve meg, hogy a rendelkezésre álló iratok alapján a Be. 504. § (2) bekezdésére figyelemmel megalapozottnak találta a vádlott beismerését, ezért az aggálytalannak tekinthető.

[28] Az ítélet kihirdetése és szóbeli indokolását követően a terhelt úgy nyilatkozott, hogy a tájékoztatást és az ítéletet megértette, az ítéletet tudomásul veszi.

[29] A fentiek tükrében nem lehet azt állítani, hogy a terhelt beismerő nyilatkozatát és tárgyalásról lemondását a Be. 504. § (2) bekezdésében írt feltételek hiányában fogadta volna el a bíróság. Az előkészítő ülésen rögzített tájékoztatások alapján egyértelműen megállapítható, hogy a terhelt a bűnösséget beismerő nyilatkozatának természetét és elfogadásának következményeit megértette; beszámítási képességében, beismerésének önkéntessége, valamint a beismerő nyilatkozatának egyértelműsége kérdésében ésszerű kétely nem mutatkozik, és azt – az egyébként a saját beismerő nyilatkozatával és az utolsó szó jogán tett nyilatkozatával összhangban – az eljárás iratai is alátámasztják.

[30] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a Be. 608. § (1) bekezdés h) pont első fordulatában meghatározott feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést nem vettett.

[31] Miután a Kúria nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles, a megtámadott határozatot – a Be. 655. § (2) bekezdés szerinti összetételben, a Be. 660. § (1) bekezdés szerinti tanácsülésen – a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[32] *A határozat elvi tartalma*

A terheltnek a beismerő nyilatkozat megtételekor és a tárgyalásról lemondáskor fennálló rejtett vagy kifejezett olyan indoka, ami nem érinti a Be. 504. § (2) bekezdés a) és b) pontjában foglaltakat, a beismerés elfogadása szempontjából közömbös.

[33] **IV.** A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[34] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételtelen előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételtelen előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Dr. Harangozó Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Nagy Antal s.k. előadó bíró, Dr. Somogyi Gábor s.k. bíró, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Metzing Márton s.k. bíró